

Izglītības un zinātnes
ministrija

IZGLĪTĪBAS LIKUMA UN VISPĀRĒJĀS IZGLĪTĪBAS LIKUMA GROZĪJUMI

2018.gada 5.marts

Izglītības un zinātnes
ministrija

KĀPĒC NEPIECIEŠAMAS PĀRMAIŅAS?

Kardināli mainījusies ekonomiskā, politiskā, sociālā situācija -> mainās mūsdienu cilvēkam nepieciešamās prasmes

Latvijas skolēnu sekmju salīdzinājums liek uztraukties par viņu tālāku akadēmiskās un profesionālās iespēju un tās būtisku ierobežošanu.

Mainījies pats skolēns un tas, ko viņš sagaida no izglītības.

Izglītības un zinātnes
ministrija

65% no jaunajiem
cilvēkiem, kas šodien sāk
skolu, strādās profesijā,
kāda šodien neeksistē

Realizing Human Potential in the Fourth Industrial Revolution
An Agenda for Leaders to Shape the Future of Education, Gender and Work,
World Economic Forum, January 2017

Izglītības un zinātnes
ministrija

SAGAIÐĀMAIS REZULTĀTS: SKOLĒNA LIETPRATĪBA (JEB KOMPETENCE)

Source: OECD Education2030

Lietpratība jeb kompetence ir indivīda spēja kompleksi lietot zināšanas, prasmes un paust attieksmes, risinot problēmas mainīgās reālās dzīves situācijās

Izglītības un zinātnes
ministrija

GROZĪJUMU UZDEVUMI

- Pakāpeniski ieviest mācības **1.klasē no sešu gadu vecuma** (saglabājot iespēju uzsākt mācības pamatzglītības posmā arī no 7 gadu vecuma);
- Ieviest normatīvo regulējumu, lai nodrošinātu kompetenču pieejā balstīta **izglītības satura ieviešanu**;
- Precizēt **izglītības ieguves formas un izglītības programmu virzienus**;
- Precizēt **speciālo izglītības programmu īstenošanas nosacījumus**;
- Ieviest jaunu **izglītības iestāžu tipoloģiju**;
- **Saīsināt izglītības iestāžu likvidācijas laiku.**

Izglītības un zinātnes
ministrija

PĀRMAIŅAS PIRMSSKOLĀ

Pirmsskolas izglītības mērķis ir veicināt katra bērna vispusīgu un harmonisku attīstību, ievērojot viņa attīstības likumsakarības un vajadzības, un sagatavot bērnu pamatizglītības apguvei.

Agrīnāka kompetenču apguves uzsākšana
(Pirmsskolas vadlīnijas no 1,5 – 5 g.)

Obligātās pirmsskolas apguve viena gada garumā un līdz ar to arī obligātās pamatizglītības apguves uzsākšana no sešiem gadiem, saglabājot vecākiem iespēju pamatotas nepieciešamības gadījumā uzsākt to arī gadu vēlāk (no septiņu gadu vecuma).

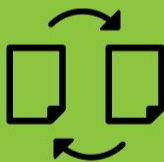
Izglītības un zinātnes
ministrija

PAMATIZGLĪTĪBAS APGUVE NO 6 GADU VECUMA

1.klase 6 un 7 gadus veciem bērniem

Galvenais pārmaiņu
mērķis: **sekmēt, lai
bērni būtu gudrāki
un prasmīgāki par
mūsu paaudzi!**

Pārmaiņu ieviešana:
**samērīga, līdzsvaro-
ta un pietiekami
elastīga pāreja uz
pamatizglītības
apguvi, sākot no 6
gadu vecuma.**

Šobrīd 1.klasē
**vienlaicīgi mācās
6, 7 un 8 gadus
veci bērni.**

Šobrīd 92% sešgadnie-
ku **2 gadus pēc kārtas
apgūst līdzīgu saturu**
(bērnudārza pēdējā
gadā, sākumskolas pir-
majā gadā).

**20 un 19 gadus veciem
jauniešiem** samazinās mo-
tivācija mācīties skolā. Vis-
pārizglītojošās skolās orga-
nizētais mācību process
nenodrošina šāda vecuma
jauniešu vajadzības.

Pamatizglītības
apguvi bērns 6 gadu
vecumā var uzsākt
**tajā izglītības iestā-
dē, kur apgūta
pirmsskolas obligātā
izglītība.**

Sešgadnieka
**mācību vide jābūt
atbilstoši bērnu
mācīšanās vajadzī-
bām.**

1.klasē apgūstamais
**mācību saturs un
metodika ir atbils-
tošs 6 un 7 gadu
vecumā apgūsta-
mam obligātajās
pirmsskolas izglītī-
bas saturam.**

Izglītības un zinātnes
ministrija

PAMATIZGLĪTĪBAS APGUVĒ NO 6 GADU VECUMA

Mīti

Sešgadnieki tiks mācīti pēc septiņus
gadus veco bērnu programmām

Sešgadnieki vēl nav gatavi
sēsties skolas solā

Bērni visu dienu pavadīs sēžot
skolas solā

Vecākiem bērni būs no skolas jāizņem līdz
pusdienas laikam

Pamatizglītības ieguvī bērnam obligāti jāsāk
no 6 gadu vecuma

Izglītības un zinātnes
ministrija

Realitāte

1. klasē apgūstamais mācību saturs un metodika ir atbilstošs 6 gadu vecumā
apgūstāmajam saturam

Sešgadnieki un arī jaunāki bērni mācās atbilstošā vidē, izmantojot piemērotas
mācību metodes

Sešgadnieku mācību videi ir daudzveidīga, paredzot vietu un laiku arī kustī-
bu aktivitātēm, tai skaitā pastaigām ārā

Sešgadniekiem būs iespēja lietderīgi pavadīt laiku izglītības iestādē arī pēc
mācību stundām, piemēram, apmeklēt interešu izglītības pulciņu un valsts
apmaksātas pagarinātās dienas grupas

Arī turpmāk būs iespēja izvēlēties pamatizglītības ieguvī sākt no
6 vai 7 gadu vecuma

Izglītības un zinātnes
ministrija

PAMATIZGLĪTĪBAS APGUVĒ NO 6 GADU VECUMA

Sešgadnieka mācību videi jābūt

MAINĪGAI

Daudzfunkcionalitāte. Fiziskā mācību vide ir pārveidojama no statiskas un nemainīgas mācību vides uz transformējamu, reālas dzīves problēmsituāciju risināšanai un pašvadītas mācīšanās nostiprināšanai piemērotu mācību vidi, kurā izglītojamie var strādāt gan individuāli, gan grupās.

IZZINOŠAI

Mācību centri vai tematiskās zonas. Mācību telpu var iekārtot dažādi, tomēr jāparedz daudzveidīgas iespējas izglītojamā individuālai darbībai. Ieteicams telpā iekārtot dažādām aktivitātēm paredzētus centrus. Tās var būt mācību jomām atbilstošas zonas, kurās izvietoti ar konkrēto mācību jomu saistīti mācību līdzekļi un materiāli.

DROŠAI

Drošība. Mācību videi jābūt fiziski drošai un pārraugāmai: visiem bērniem paredzētajiem mācību līdzekļiem un materiāliem jāatrodas ērti pieejamās un viegli aizsniedzamās vietās. Mācību vides iekārtošanā piedalās bērni.

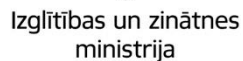
PĒTĪT, MĀCĪTIES ROSINOŠAI

Mācību procesa aktivizēšana. Mācību videi ir jārosina bērnu darbības. To ieteicams panākt, telpā izkārtot mācību tematam atbilstošu informāciju: plakātus, burtus, vārdus, uzrakstus uz galdiem, sienām, mācību centros. Jāparedz vieta bērnu darbiem, kuri ir iesākti, procesā, pabeigti.

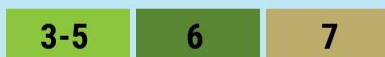
ATTĪSTĪBAI LABVĒLĪGAI

Daudzveidīga fizisko aktivitāšu zona. Veselības un fiziskās aktivitātes jomas saturā īstenošanai iekārtojama daudzveidīga fizisko aktivitāšu zona, kur bērni, aktīvi kustoties, sekmē koordinācijas un fizisko spēju attīstību.

25

valstīs
pamatizglītības
uzsākšana ir
noteikta bērniem no
sešu gadu vecuma.

Izglītības un zinātnes
ministrija

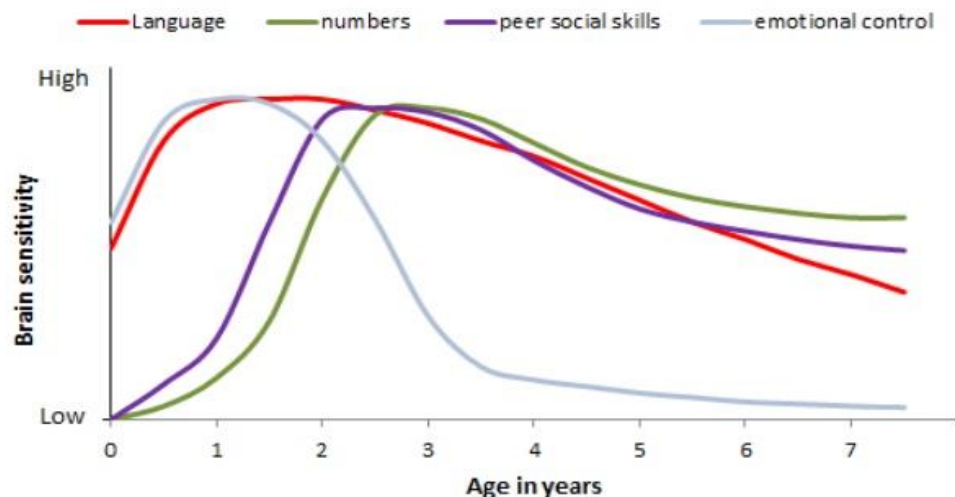
Izglītības un zinātnes
ministrija

NO OECD REKOMENDĀCIJĀM

2014./2015.mācību gadā no visiem piecgadīgajiem bērniem valstī 95,65% un no visiem sešgadīgajiem bērniem 91,99% apguva pirmsskolas izglītības programmas.

Early years are pivotal for child development

Source: Council for Early Childhood Development, 2010

Izglītības un zinātnes
ministrija

KAS BŪS CITĀDĀK: ar ko atšķirsies skola no bērnudārza?

**30% bērnu obligātās pirmsskolas programmas
apmeklē skolās: 324 skolās no 719 šobrīd jau ir
pirmsskolas izglītības programmas.**

Izglītības un zinātnes
ministrija

Iepriekšējo gadu ieguldījumi iespējamajai pārejai

2009. - 2011.gads

REZULTĀTS: 1) sešgadīgo izglītojamo mācību programmas projekts ar sasniedzamo rezultātu piemēriem atbilstošajā izglītojamo vecumposmā, 2) pirmsskolas izglītības vadlīniju projekts

- VISC darba grupas ietvarā (sastāvā augstskolas docētāji (L.Āboltiņa (LU lektore), A.Petere (RPIVA profesore), R.Purmale (RPIVA lektore), pirmsskolas un sākumskolas speciālisti) izstrādāts un īstenots pilotprojekts „Mācību priekšmetu standartu projektu un programmu paraugu pilnveide”.

2012.gads

REZULTĀTS: MK noteikumi Nr.533 «Noteikumi par valsts pirmsskolas izglītības vadlīnijām

- Pilotprojekta rezultātu iestāde normatīvajā regulējumā.

2013.gads

REZULTĀTS: darba grupas ziņojums 2013.gada 4.jūnijā iesniegts Valsts prezidenta kancelejai

- IZM, pamatojoties uz Valsts prezidenta 2012.gada 24.oktobra rīkojumu „Par priekšlikumiem agrākai vidējās izglītības ieguvei”, organizēta darba grupa un apkopoti, un izvērtēti iespējamie risinājumi, lai pēc to apspriešanas varētu gatavot priekšlikumus grozījumiem normatīvajos aktos par agrākas vidējās izglītības ieguves iespēju nodrošināšanu, tādējādi sekmējot jauniešu agrāku ienākšanu darba tirgū un veicinot jauniešu konkurētspēju.

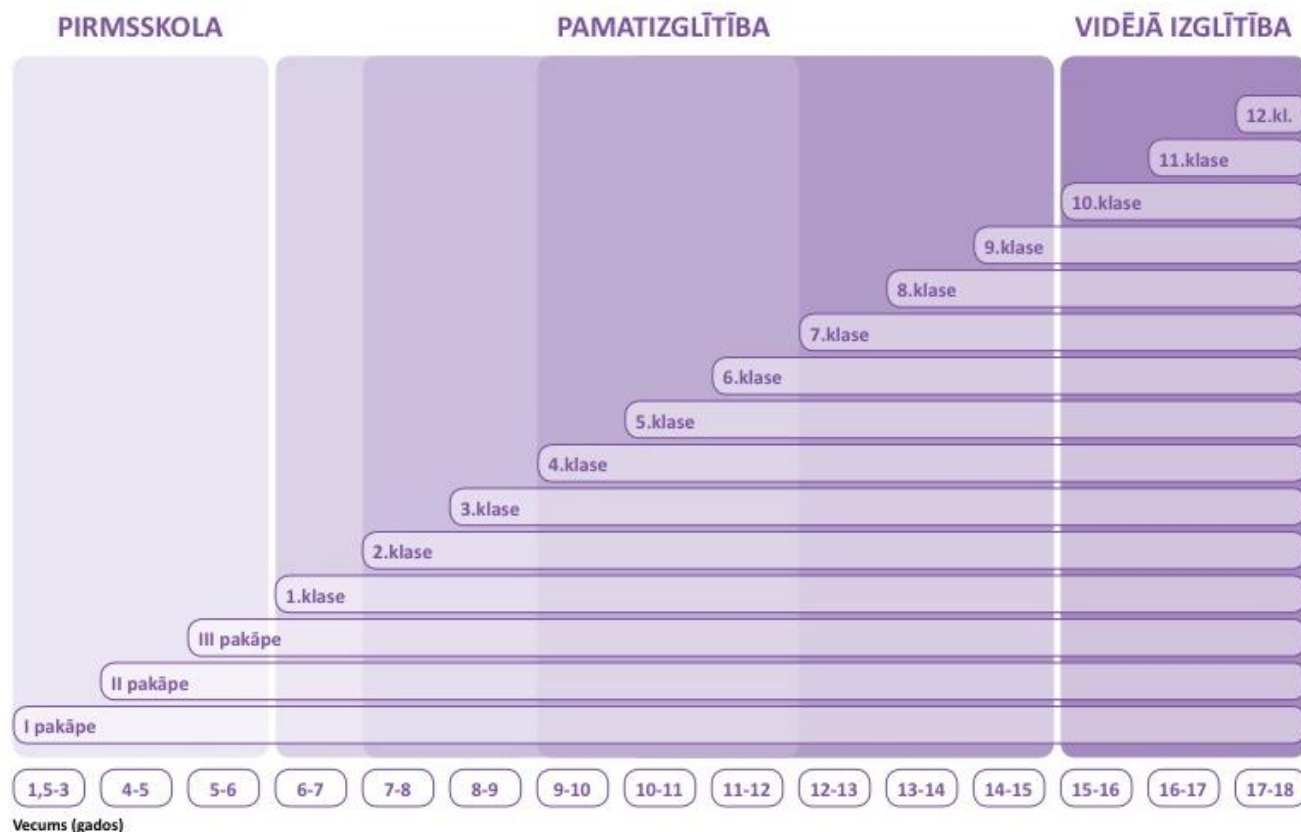
2016.gada
novembris

Ar ESF finansiālu atbalstu uzsākta vispārējās izglītības satura izstrāde, aprobācija, un pakāpeniska tā ieviešanas uzsākšana plānota ar 2018.gada 1.septembri.

Izglītības un zinātnes
ministrija

Skolēnu vecums klašu grupās saskaņā ar jauno saturu

Izglītības un zinātnes
ministrija

**KAS MAINĪSIES VAI NEMAINĪSIES,
SĀKOT SKOLAS GAITAS
NO 6 GADU VECUMA?**

Izglītības un zinātnes
ministrija

IZGLĪTĪBAS IEGUVES FORMAS UN IZGLĪTĪBAS PROGRAMMU VIRZIENI

- Definēta **klātiene, neklātiene** un **tālmācība** kā atsevišķa izglītības ieguves forma.
- Iekļauts jauns izglītības programmu īpašais veids - **Starptautiskā Bakalaurāta diploma programmas**, kas ir Starptautiskā Bakalaurāta organizācijas izstrādātas izglītības programmas, kuru ietvaros noteiktu mācību priekšmetu vai kursu apguve noris svešvalodā (angļu, franču vai spāņu).
- Izslēgts regulējumu, kas paredz **sociālās korekcijas izglītības programmas** īstenošanu sociālās korekcijas klasēs vispārējās izglītības iestādēs.
- Tiek izslēgta **pedagoģiskā korekcija** kā vispārējās izglītības īpašais veids.

Izglītības un zinātnes
ministrija

SPECIĀLO IZGLĪTĪBAS PROGRAMMU ĪSTENOŠANAS NOSACĪJUMI

Pašvaldību dibinātām speciālās izglītības iestādēm var tikt piešķirts **speciālās izglītības attīstības centra statuss**. Attīstības centra statusu skola var iegūt vai zaudēt atbilstoši MK regulējumam.

- Regulējums nosaka, kuras speciālās izglītības programmas īstenojamas speciālās izglītības iestādē un kuras īstenojamas iekļaujoši vispārējās izglītības iestādēs.
- Izstrādāts regulējums likumprojektā, izslēdzot no speciālo izglītības iestāžu tipoloģijas vēsturiski veidotu un praksē mākslīgi uzturētu izglītības iestādes tipu – rehabilitācijas centri.

Izglītības un zinātnes
ministrija

JAUNA IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU TIPOLOĢIJA

- Likumprojektā noteikta pamatizglītības iestāžu (**sākumskolas, pamatskolas**) un vidējās izglītības iestāžu tipu (**vidusskolas un valsts ģimnāzijas** (VĢ statusu piešķir vidusskolai)) klasifikācija, līdz 2020. gada 31. augustam izslēdzot vakara (maiņu) vidusskolu un līdz 2021. gada 31. augustam – pašvaldību ģimnāziju kā tipu pastāvēšanu;
- VĢ pamatuzdevums ir īstenot vispārējās vidējās izglītības programmas. Līdztekus VĢ var īstenot vispārējās pamatizglītības otrā posma (7.-9.kl.) programmu vai pamatizglītības (1.-9.kl.) programmu un Starptautiskā Bakalaurāta diploma programmu.

Izglītības un zinātnes
ministrija

SAĪSINĀTS IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU LIKVIDĀCIJAS LAIKS

- Dota iespēja izglītības iestāžu likvidāciju vai reorganizāciju veikt īsākā termiņā objektīvi pamatotos gadījumos (ne vēlāk kā 3 mēnešus iepriekš).

Izglītības un zinātnes
ministrija

PALDIES PAR UZMANĪBU!